

Datum:
1 juni 2007

KOMO en Europa voor betonnen bestratingmaterialen Wat nu?

Deze informatie is
bestemd voor:

- Architecten
- Bestekschrijvers
- Aannemers
- Gemeenten
- Producenten

Door de komst van ge-
harmoniseerde Europese
Normen moeten bouw-
producten volgens deze
normen zijn voorzien van
CE-markering. Veelal zijn
deze producten ook
KOMO-gecertificeerd.

In de markt wordt
steeds vaker de vraag
gesteld wat de
(meer)waarde van een
KOMO-certificaat is in
vergelijking met de ver-
plichte CE-markering.
Deze leaflet geeft infor-
matie over de verschil-
len tussen CE-markering
en KOMO-certificatie en
de mogelijkheden van
een KOMO-keurmerk
naast CE-markering.

Kiwa N.V.
Certificatie en Keuringen
Sir W. Churchillaan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK ZH

Tel. 070 414 44 00
Fax 070 414 44 20
www.kiwa.nl

Waarom KOMO gecertificeerde producten?

Veel opdrachtgevers zijn gewend bouwmate-
rielen en producten te kopen met een KOMO-
certificaat. Het KOMO-keurmerk staat voor
betrouwbaarheid, onafhankelijke controle
door derden en het voldoen aan de relevante
normen en regelgeving. Dat geeft de op-
drachtgever zekerheid over het eindproduct
en de uitvoerend bouwer zekerheid over een
goede verwerkbaarheid.

De eisen voor KOMO-producten zijn vastge-
legd in Beoordelingsrichtlijnen (BRL's). Deze
BRL's worden gemaakt in overleg met alle be-
langhebbende partijen. Dit garandeert dat:

- De eisen praktisch en hanteerbaar zijn;
- De producten geschikt zijn voor het toepas-
singsgebied;
- Voldaan wordt aan gangbare (inter) natio-
nale normen;
- Voldaan wordt aan van toepassing zijnde
wet- en regelgeving.

Met andere woorden: met KOMO-
gecertificeerde producten of processen kunnen
bouwers probleemloos en vooral direct aan de
slag. Met KOMO certificaten weten ze dat het
goed zit. Sterker nog: zonder KOMO-
keurmerk moet telkens weer opnieuw worden
aangetoond dat de kwaliteit voldoet. Kostbare
tijd die u beter kunt besteden...

Met KOMO-certificatie is ook het specificeren
in bestekken eenvoudig. Een verwijzing naar
de van toepassing zijnde Europese norm en
levering onder KOMO certificaat volstaan.
Zonder dit apart te benoemen wordt hiermee
ook automatisch vereist dat de producten aan
het Bouwstoffenbesluit en, indien van toepas-
sing, aan het Bouwbesluit voldoen.

Europese normen en CE-markering

Heeft de komst van de Europese normen en
de CE-markering iets veranderd voor produc-
ten met het KOMO-keurmerk? Om deze vraag
te beantwoorden is het nodig beide onderde-
len van de vraag apart te bekijken.
Europese normen (EN normen) zijn bedoeld
om de technische eisen voor bouwproducten
in Europa te harmoniseren zodat bouwpro-
ducten makkelijker binnen de EU kunnen
worden verhandeld.

Zij vervangen in feite de nationale normen die
de meeste landen hadden voor bouwproduc-
ten.

De CE-markering is ontwikkeld parallel aan
de EN normen, maar heeft een andere achter-
grond. CE staat voor "Conformité Européen-
ne". Het doel is de koper van producten te be-
schermen tegen slechte en inferieure produc-
ten en tevens de vrije, onderlinge handel tus-
sen de lidstaten te bevorderen. Voor bouw-
producten is de omgang met de CE-markering
geregeld in de Construction Products Directi-
ve 89/106/EEC (CPD). In het Nederlands
"Richtlijn Bouw Producten". De CPD kent 6
fundamentele eisen op de volgende gebieden:

1. Mechanische weerstand en stabiliteit;
2. Brandveiligheid;
3. Hygiëne, Gezondheid en milieu;
4. Veiligheid in gebruik;
5. Geluidsisolatie;
6. Energiezuinigheid en Thermische isolatie.

In iedere Europese norm zijn voor deze 6 ken-
merken, indien van toepassing, aansluitingen
gezocht met de technische normeisen. Per EN
norm is deze vertaalslag vastgelegd in de zo-
genaamde Annex ZA. In deze Annex ZA is
samengevat welke normeigenschappen een
link hebben met de CPD en dus een verplicht
karakter hebben. De producent van een bouw-
product is vervolgens verplicht voor deze ei-
genschappen een waarde te bepalen en deze
op de documentatie van zijn product te ver-
melden. De eigenschappen van de EN norm,
die niet onder de Annex ZA vallen, hoeft hij
niet op te geven.

Welke normen en beoordelingsrichtlijnen?

Voor betonnen bestratingmaterialen gelden in
combinatie met de Europese normen, met
daarin annex ZA de volgende beoordelings-
richtlijnen:

- BRL 2312: Betonstraatstenen
- BRL 2313: Betontegels
- BRL 2314: Betonbanden
- BRL 2315: Daktegels van beton

De bijbehorende Europese normen zijn:

- NEN-EN 1338: Betonstraatstenen
- NEN-EN 1339: Betontegels
- NEN-EN 1340: Betonbanden